

ASEAN : A Regional Perspective

นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

12 ก.ค. 2556

ที่มาของอาเซียน

Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)

- ก่อตั้งโดยปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration)

เมื่อ 8 สิงหาคม 1967 (พ.ศ. 2510)

- ปัจจุบันได้ขยายความร่วมมือไปหลายสาขา และมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกภาคส่วน

นโยบายรัฐบาลนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ในเรื่องอาเซียน

นโยบายเร่งด่วน

เร่งฟื้นฟูความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และเร่งดำเนินการตามข้อผูกพันในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ตลอดจนการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งภายในและภายนอกภูมิภาค (ข้อ 1.6)

นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

- สร้างความสามัคคีและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนและส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ ในเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ และเตรียมความพร้อมของทุกภาคส่วนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และความมั่นคง (ข้อ 7.2)

ขนาดและความสำคัญของเศรษฐกิจอาเซียน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน		เปรียบเทียบกับ
ประชากร 604 ล้านคน (อันดับ 3 ของโลก)	>	สหภาพยุโรป (≈ 500 ล้านคน/ 28 ประเทศ)
GDP ขนาด 2.18 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (อันดับ 9 ของโลก)	=	5.7 เท่าของไทย (≈ 345,000 ล้าน USD)
การค้าระหว่างประเทศ 2.3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (อันดับ 5 ของโลก)	=	5 เท่าของไทย (≈ 460,000 ล้าน USD)
ต่างชาติมาลงทุนในอาเซียน 114 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	=	60% ของการลงทุนของต่างชาติในจีน
การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP growth)	=	4.7%

Why this region needs ASEAN

- 1) ลดความขัดแย้งและส่งเสริมเสถียรภาพในภูมิภาค
- 2) เพิ่มอำนาจต่อรองในเวทีโลก
- 3) ผลักดันการรวมตัวทางเศรษฐกิจ
- 4) สนับสนุนการลดช่องว่างด้านการพัฒนาและการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 5) ร่วมกันแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน

สิ่งที่กระทบต่อการดำเนินนโยบายของอาเซียนในขณะนี้

ด้านการเมือง
ระหว่างประเทศ

- การพยายามเข้ามามีบทบาทของประเทศต่างๆ ในภูมิภาค เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ รัสเซีย อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แคนาดา สหรัฐฯ EU
- บทบาทของสหรัฐฯ และจีนในภูมิภาค
 - สหรัฐฯ พยายามกลับเข้ามามีบทบาทในเอเชีย เพื่อคานอำนาจจีน (อาทิ กรณีทะเลจีนใต้) ส่งผลกระทบต่อความเป็นเอกภาพของอาเซียน
 - บทบาทของจีนที่เพิ่มมากขึ้น สร้างความกังวลให้หลายประเทศในอาเซียน และเกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายในอาเซียน
- ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติที่มีมากขึ้นในภูมิภาค เช่น การค้ามนุษย์ ยาเสพติด การก่อการร้าย ฯลฯ ซึ่งอาเซียนต้องร่วมมือกันรับมือและแก้ไขปัญหา

สิ่งที่กระทบต่อการดำเนินนโยบายของอาเซียนในขณะนี้

ด้านเศรษฐกิจ

- การทำ FTA ท้าช้่อนวุ่นวาย เช่น ไทย-ญี่ปุ่น อาเซียน-ญี่ปุ่น อาเซียน-จีน
 - อาเซียนจัดทำ RCEP (อาเซียน 10 กับ 6 ประเทศ คือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย)
 - ในขณะที่สหรัฐฯ เสนอจัดทำ TPP กับประเทศอาเซียนบางประเทศ
- ทรัพยากร วัตถุดิบ และพลังงานมีจำกัด
- การขาดแคลนเทคโนโลยีและการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจอาเซียนในยุคต่อไป
- ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

สิ่งที่กระทบต่อการดำเนินนโยบายของอาเซียน

ด้านสังคม

- ปัญหาเสพติดข้ามชาติ ซึ่งมีแหล่งผลิต ผู้ค้า และตลาดจากนอกภูมิภาค
- อาเซียนขาดแรงงานที่มีทักษะด้านภาษาและฝีมือที่จะทำงานในเวทีโลกและรองรับอุตสาหกรรมที่กำลังก้าวหน้าจากนอกภูมิภาค
- ปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งต้องร่วมกันแก้ไข เพื่อป้องกันการกีดกันทางการค้า
- การรับมือกับภัยพิบัติ ความร่วมมือด้าน HADR การขาดระบบพยากรณ์ภูมิอากาศเพื่อป้องกันภัยธรรมชาติที่รุนแรง
- การขาดความเข้าใจในวัฒนธรรมของต่างประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อการรอบความคิด และการปรับตัว

สิ่งที่อาเซียนต้องการ...คือการเชื่อมโยง
(Connectivity)

การเชื่อมโยงในอาเซียนเป็นผลของ
ความคิดริเริ่มของไทยในช่วงที่ไทยเป็น
ประธานอาเซียนเมื่อปี 2552

ได้มีการจัดทำแผนแม่บทฯ (ASEAN Master
Plan on Connectivity) ไว้ 3 ด้าน คือ
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกฎระเบียบ และ
ด้านประชาชน

การเชื่อมโยงมีความสำคัญต่อการสร้าง
ประชาคมของอาเซียน และไทยจะได้รับ
ผลประโยชน์มากที่สุด เพราะไทยได้เปรียบ
ในทำเลที่ตั้ง

แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

ความเชื่อมโยงด้าน โครงสร้างพื้นฐาน

- คมนาคม (ราง ถนน สะพาน น้ำ อากาศ)
- เทคโนโลยีสารสนเทศ
- พลังงาน (ระบบท่อส่ง ก๊าซ ระบบสายส่ง ไฟฟ้า)

ความเชื่อมโยงด้าน กฎระเบียบ

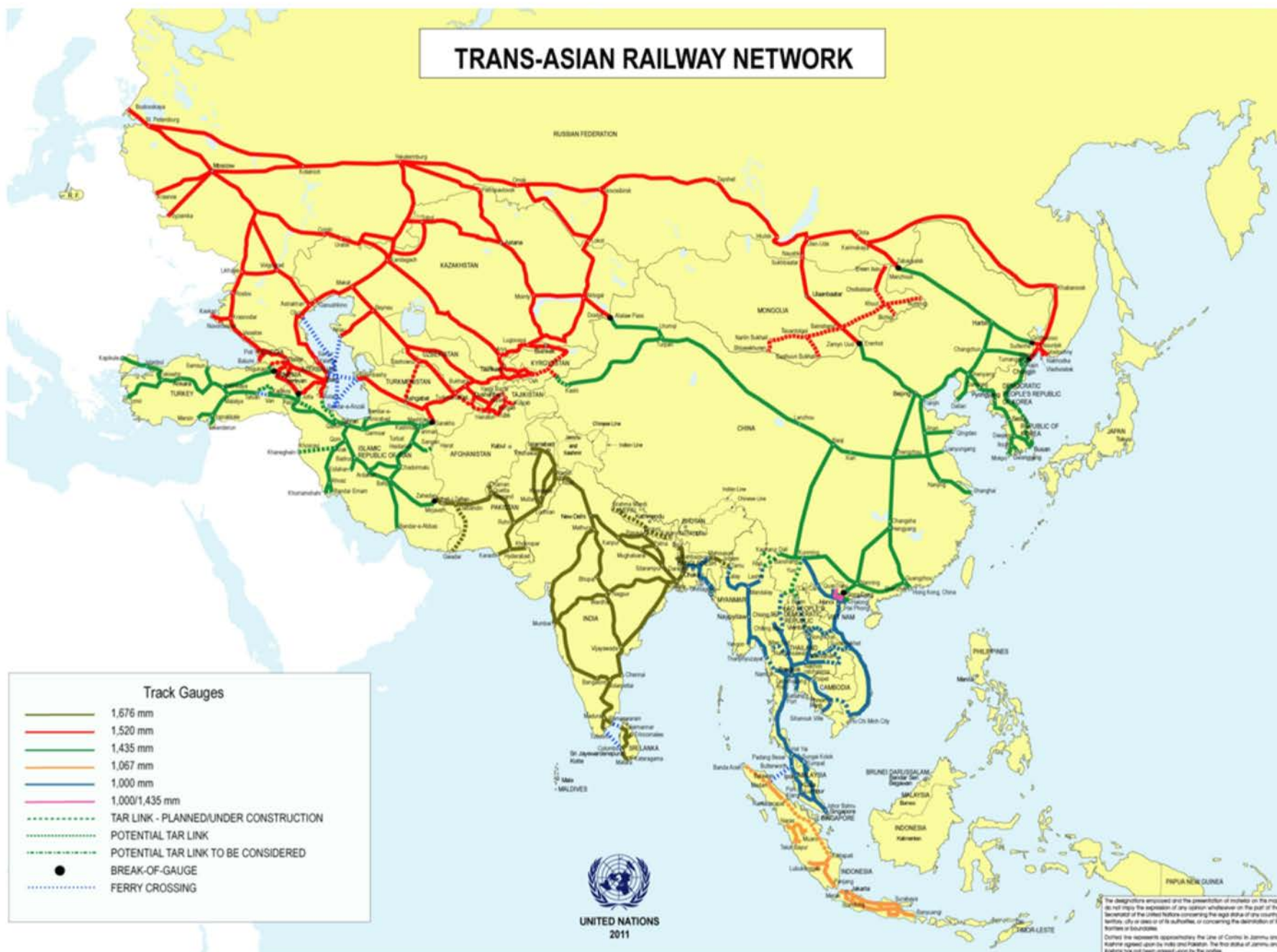
- เปิดเสรีและอำนวยความสะดวกทางการค้า การบริการและการลงทุน
- ความตกลง/ข้อตกลงยอมรับร่วมกัน
- ความตกลงการขนส่งในภูมิภาค
- พิธีการในการข้ามพรมแดน
- โครงการเสริมสร้างศักยภาพ

ความเชื่อมโยง ด้านประชาชน

- แลกเปลี่ยนการศึกษา และวัฒนธรรม
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างกัน

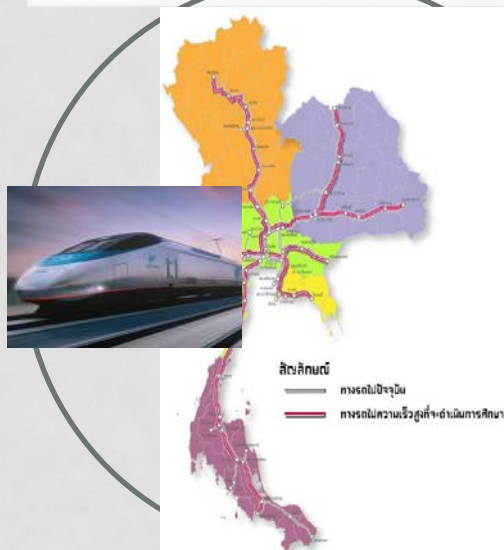
การจัดการกับผลกระทบเชิงลบจากความเชื่อมโยง

TRANS-ASIAN RAILWAY NETWORK

การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ

รถไฟความเร็วสูง

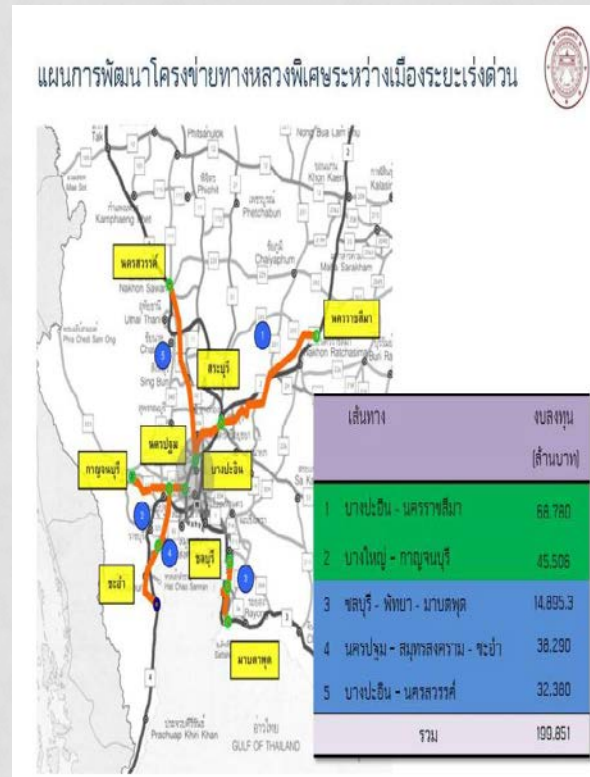

ความยาว 1,915 ก.ม.

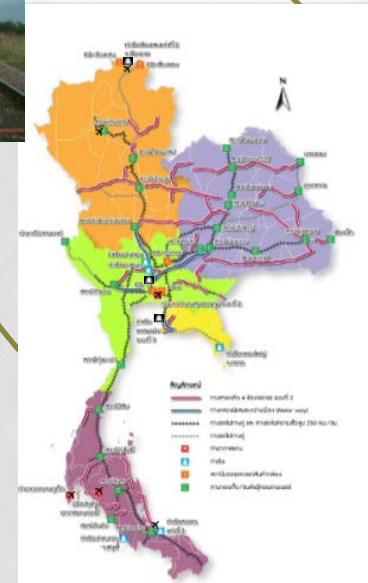
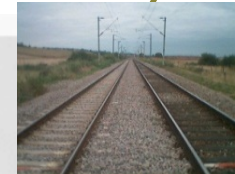
เส้นทาง 4 เส้นทาง

1. เหนือ (กทม.-เชียงใหม่)
2. ตะวันออกเฉียงเหนือ (กทม.-หนองคาย)
3. ตะวันออก (กทม.-ระยอง)
4. ใต้ (บางซื่อ-หัวหิน)

ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง

รถไฟรางคู่

ความยาว 768 ก.ม.

เส้นทาง 5 เส้นทาง

1. สายมาบกะเบา-ชุมทางถนนจิระ
2. สายนครปฐม-หนองปลาตุก-หัวหิน
3. สายลพบุรี-ปากน้ำโพ
4. สายนครราชสีมา-ขอนแก่น
5. สายประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร

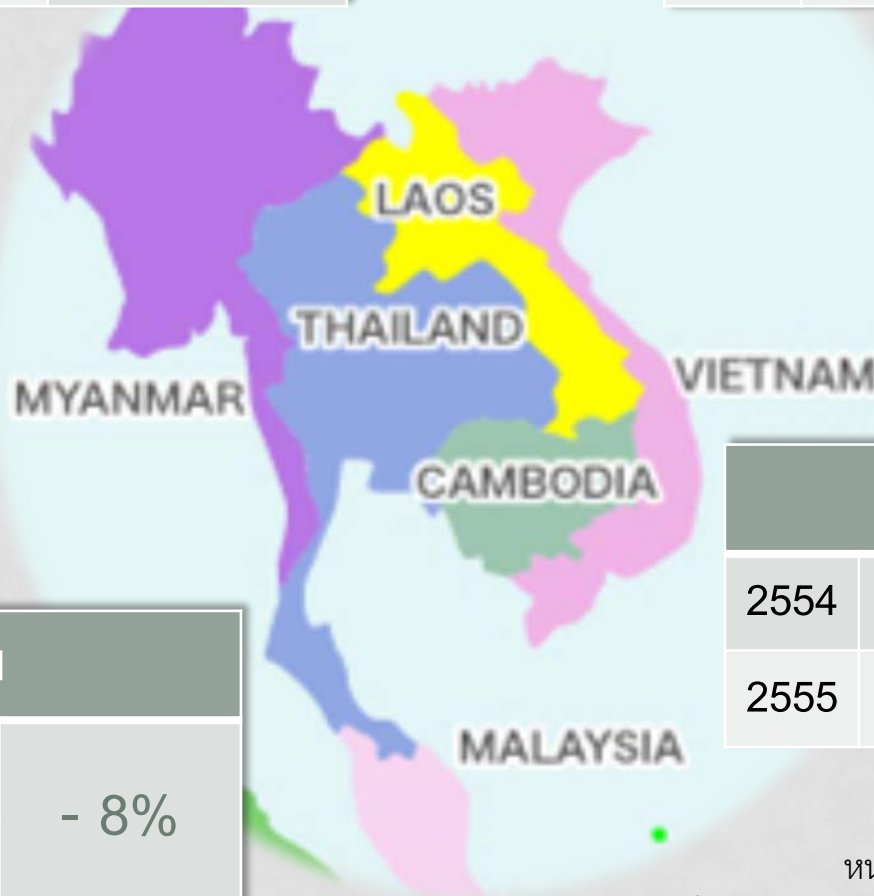
มูลค่าการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

เมียนมาร์

2554	164,375.26	+ 10%
2555	180,471.53	

สปป. ลาว

2554	101,660.78	+ 30%
2555	132,016.37	

มาเลเซีย

2554	560,655.40	- 8%
2555	515,923.48	

กัมพูชา

2554	63,977.38	+ 28%
2555	82,089.07	

หน่วย: ล้านบาท

ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ

สถิติการค้าชายแดนระหว่างไทย - เมียนมาร์

- เมียนมาร์ปิดด่านแม่สอดเมื่อวันที่ 18 ก.ค. 2553
- เปิดอีกครั้งเมื่อวันที่ 5 ธ.ค. 2554

หลังจากเปิดด่านอีกครั้ง
มูลค่าการค้าชายแดน
ไทย - เมียนมาร์เพิ่มขึ้น
ร้อยละ 41

ช่วงปิดด่านเมียวดี – แม่สอด
ส.ค. 2553 – มี.ค. 2554

93, 986.32 ล้านบาท

ช่วงเปิดด่านเมียวดี – แม่สอด
ส.ค. 2555 – มี.ค. 2556

132,477.71 ล้านบาท

จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

เมียนมาร์

	เดินทางมาไทย	เดินทางไปเมียนมาร์
2554	110,671	71,857
2555	129,385	72,029
Δ	+ 16.9 %	+ 1 %

สปป. ลาว

	เดินทางมาไทย	เดินทางไปลาว
2554	891,950	925,830
2555	975,999	965,015
Δ	+ 9.4%	+ 4.2 %

เวียดนาม

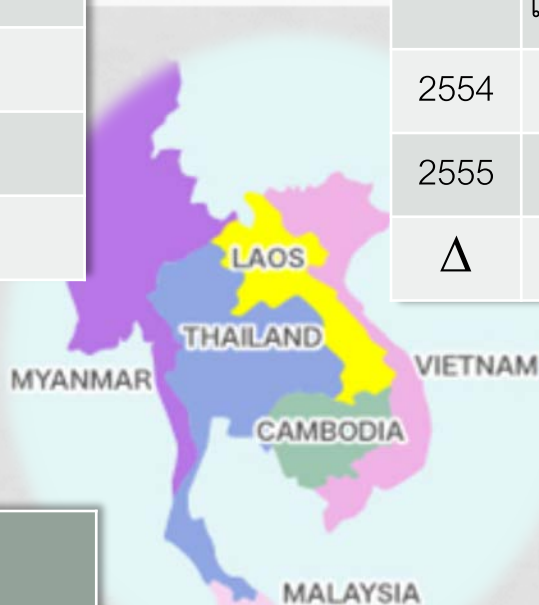
	เดินทางมา ไทย	เดินทางไป เวียดนาม
2554	496,768	113,053
2555	618,670	106,576
Δ	+ 24.5 %	- 5.7%

มาเลเซีย

	เดินทางมาไทย	เดินทางไปมาเลเซีย
2554	2,500,280	1,801,883
2555	2,554,397	1,919,708
Δ	+ 2.2 %	+ 6.5 %

กัมพูชา

	เดินทางมาไทย	เดินทางไปกัมพูชา
2554	265,903	26,371
2555	423,642	27,374
Δ	+ 59.3%	+ 3.8 %

จุดผ่านแดนไทย – ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2556

ด้าน	จำนวน จังหวัด ฝั่งไทย	จำนวนช่องทาง			รวม
		จุดผ่านแดน ถาวร	จุดผ่อนปรน ทางการค้า	จุดผ่านแดน ชั่วคราว	
สปป.ลาว	11	17	30	1	48
เมียนมาร์	7	4	13	1	18
กัมพูชา	6	6	9	-	15
มาเลเซีย	4	9	-	-	9

จุดผ่านแดนไทย – ประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการ เปิดใหม่และยกระดับ จำนวน 25 แห่ง

- ด้านกัมพูชา 6 แห่ง

(จ. สระแก้ว/ จ. อุบลราชธานี/ จ. ตราด/ จ. บุรีรัมย์)

- ด้านเมียนมาร์ 6 แห่ง

(จ. ประจวบคีรีขันธ์/ จ. กาญจนบุรี/ จ. แม่ฮ่องสอน/ จ. เชียงใหม่/ จ. ราชบุรี/ จ. ระนอง)

- ด้านมาเลเซีย 2 แห่ง (จ. ยะลา / จ. สตูล)

- ด้าน สปป.ลาว 11 แห่ง

(จ. พะเยา/ จ. อำนาจเจริญ/ จ. อุบลราชธานี/ จ. เลย/ จ. หนองคาย/ จ. นครพนม/ จ. น่าน)

อนาคตอาเซียนหลังปี 2558

- การรวมตัวของอาเซียนเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ไม่ได้สิ้นสุดเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558
- อาเซียนในอนาคตต้องสามารถตอบสนองต่อความท้าทายและความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ โดยควรมุ่งเน้นด้านต่อไปนี้
 - รักษาสันติภาพและเสถียรภาพ
 - บูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่อไป
 - เพิ่มความสามารถในการรับมือประเด็นท้าทายใหม่ ๆ
 - มุ่งสู่การเป็นประชาคมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้
 - รักษาเป็นความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้อาเซียนเป็นผู้ขับเคลื่อนหลักในภูมิภาค
 - ยกกระด้นบทบาทของอาเซียนในเวทีโลก และขยายความร่วมมือกับภูมิภาคอื่น ๆ อาทิ แอฟริกา

การดำเนินการเพื่อให้ไทยพร้อม เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

- ต้องทำงานอย่างบูรณาการอย่างแท้จริง (fully integrated) โดยมีคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติเป็นกลไกขับเคลื่อน
- มองภาพเดียวกัน มีความเข้าใจตรงกันเรื่อง positioning ของไทยและผลประโยชน์หลักที่ไทยต้องการผลักดัน
- Integrate และ synergize แผนงานของกระทรวงต่างๆ โดยควรจะสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- การพัฒนากลไกภายในประเทศ โดยการเสริมสร้างบุคลากรด้านอาเซียนในกระทรวงหลัก ๆ และส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน

www.mfa.go.th/asean

www.facebook.com/ASEANThailand.mfa

วิทยุสาราณูรมย์ รายการ <<เราคืออาเซียน>>

ทุกวันอังคาร เวลา 17.30 – 18.00 น.

AM 1575 KHz